

การตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอด (Cesarean Scar Pregnancy)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

การตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอดคืออะไร?

การตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอดเป็นภาวะที่พบบ่อยน้อย (ประมาณ 1 ใน 800 ถึง 1 ใน 2,000 ของการตั้งครรภ์หลังผ่าตัดคลอด) โดยถุงการตั้งครรภ์ฝังตัวในตำแหน่งที่เคยเป็นแผลผ่าตัดคลอด (cesarean scar) ที่มดลูก ซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนรุนแรงที่เป็นอันตรายได้

เกิดขึ้นได้อย่างไร?

ยังไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด แต่การผ่าตัดคลอดหลายครั้งเพิ่มโอกาสการตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอดในอนาคต ปัจจัยอื่นที่เพิ่มความเสี่ยง ได้แก่ ค่าดัชนีมวลกายสูง (high body mass index) เบาหวานขณะตั้งครรภ์ เคยผ่าตัดเนื้องอกมดลูก การผ่าตัดคลอดในระยะที่สองของการคลอด (second stage of labor) หรือการติดเชื้อหลังการผ่าตัดมดลูก เป็นต้น

มีผลต่อมารดาและทารกอย่างไร?

แม้ว่าการตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอดส่วนใหญ่จะจบลงด้วยการแท้งเองตามธรรมชาติ แต่บางรายอาจมีอาการรุนแรงฉับพลัน เช่น เลือดออกในช่องท้องอย่างมากจากมดลูกแตก ในบางรายการตั้งครรภ์อาจดำเนินต่อไปได้จนถึงไตรมาสสองหรือสาม และทำให้เกิดภาวะรกฝังลึกผิดปกติ (placenta accreta spectrum หรือ PAS) โดยรกเกาะติดแน่นและแทรกซึมเข้าในผนังมดลูก ทำให้เกิดเลือดออกมาก่อนคลอดหรือระหว่างคลอด จนต้องตัดมดลูก (hysterectomy)

ผลลัพธ์ของการตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอดมีความแปรปรวน—ร้อยละ 20 สามารถคลอดทารกมีชีวิตได้อย่างปลอดภัย ขณะที่ร้อยละ 80 มีภาวะแทรกซ้อน เช่น รกเกาะต่ำ (placenta previa) หรือรกฝังลึกผิดปกติ

การวินิจฉัยการตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอดอาจไม่สามารถทำได้ในผู้ป่วยทุกราย บางครั้ง อาการแรกๆ ที่พบคือการมีเลือดออกมากในไตรมาสแรก หากวินิจฉัยได้ตั้งแต่วัยแรกของการตั้งครรภ์ และมารดาไม่มีอาการ ควรปรึกษาแพทย์เวชศาสตร์มารดาและทารกในครรภ์ (MFM) ทันที เพื่อหารือทางเลือกในการดูแลรักษา ซึ่งได้แก่

- ทางเลือกที่ 1: การยุติการตั้งครรภ์ เนื่องจากการตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอดมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดภาวะแทรกซ้อนรุนแรง ซึ่งไม่สามารถทำนายได้จากการตรวจอัลตราซาวด์
- ทางเลือกที่ 2: การตั้งครรภ์ต่อ โดยต้องตรวจติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อเฝ้าระวังอาการของมดลูกแตก เช่น ปวดท้อง และเลือดออกมาก และตรวจอัลตราซาวด์โดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินว่ามีภาวะรกฝังลึกผิดปกติหรือไม่

หากตัดสินใจที่จะยุติการตั้งครรภ์ ควรตัดสินใจแต่เนิ่นๆ เนื่องจากการยุติการตั้งครรภ์ก่อนอายุครรภ์ 9 สัปดาห์จะมีภาวะแทรกซ้อนต่ำกว่าอย่างมาก

การตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอด (Cesarean Scar Pregnancy)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

คำถามอื่น ๆ ที่ควรถาม?

- มีอาการใดที่ควรกังวลเป็นพิเศษหากได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นการตั้งครรภ์ที่แผลผ่าตัดคลอด?
- มีวิธีใดที่จะทำนายความเสี่ยงมดลูกแตกได้หรือไม่?
- ภาวะนี้อาจทำให้เกิดปัญหาอะไรบ้าง?
- จะต้องตรวจอัลตราซาวด์บ่อยแค่ไหน?
- ควรคลอดที่ไหน?
- หากตั้งครรภ์ต่อและมีภาวะรกฝังลึกผิดปกติ จำเป็นต้องตัดมดลูกเสมอไปหรือไม่?
- สามารถพบทีมแพทย์ที่จะดูแลในระยะคลอดได้หรือไม่?

ข้อสงวนสิทธิ์:

เนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะเป็นคำแนะนำทางการแพทย์ที่คุณควรยึดถือ คุณต้องขอรับคำแนะนำทางการแพทย์จากผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะของคุณ ก่อนที่จะดำเนินการหรือตัดสินใจใดๆ ตามเนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] แม้ว่าเราจะพยายามปรับปรุงข้อมูลใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] เราไม่ได้ให้การรับรอง การประกัน หรือการค้ำประกันใด ๆ ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยนัยว่าเนื้อหาใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] มีความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นข้อมูลล่าสุด

ปรับปรุงล่าสุด: พฤษภาคม 2024